

Scînteia

JURNALUL ROMÂNIEI 1989 - ACUM DOUĂZECI DE ANI

Numărul 225 | Miercuri, 23 septembrie 2009 - Sâmbătă, 23 septembrie 1989 | DISTRIBUIT ÎMPREUNĂ CU JURNALUL NAȚIONAL

UN „FRONTIERIST” DIN LUGOJ ÎȘI POVEȘTEȘTE AVENTURA

Au pornit într-o aventură ce le putea fi fatală. Au dorit să fie liberi și să-și trăiască viața în democrație, nu păziți de „băieți cu ochi albaștri”. Au trecut Dunărea, spre Iugoslavi, și au ajuns pe malul celălalt căutând calea spre Occident. E rândul lor să-și povestească aventura. Fără intervenția jurnalistului, ci doar a propriului condei.

„Prea multe zile cu soț sau fără soț s-au adunat, prea multe forme de opresiune au ținut în mine, de la săptămânalul interogatoriu la Militia Anina, unde erai pus să dai cu subsemnatu”, că - vezi Doamne - nu lucrezi cu metale prețioase, în speță aur dentar, până la amenințări din partea șefului de Militie cu percheziția la domiciliu. Nu vreau să dau nume, chiar dacă unul dintre ei au ajuns în funcții importante după 1990!

În timp ce eram student la IMF Cluj-Napoca, mulți colegi de grupă și din cămin, membri PCR, se linguseau tot timpul să-ți smulga un gând, o frază nepotrivită la adresa atât de iubitei noastre «carmaci», fără scrupule, te turmau la ofițerul lor de legătură. Așa am ajuns să fiu dat la o parte, pus în batjocură șef de an la Secția de stomatologie 3 ani (mai târziu reluând cursurile fragmentare și ajungând medic). Astfel, originea mea nesănătoasă trebuia cumva «tratată» și s-a găsit calea fracturării studiilor și a aruncării la «lada de gunoi» a exilului, umilită în propria țară. Lehamitea se accentua din zi în zi și în cetel cu incul mi-am pus în gând să părăsesc «paradisul lagăr ceaușist».

Pregătirea

„Am început să mă antrenez într-un lac de munte, Mărghita, înotând ore în șir în apa rece a acestui lac din imediata apropiere a orașului Anina.

Am falsificat un permis de pescuit de graniță (așa-zisul PG) și așa am reușit să trec de toate filtrele. Orașița, Cozia până la Șvinița, unde Dunărea are cursul cel mai tumultuos și rapid, numit și «Cazane». Dacă malul românesc este ca o plajă, cu nisip, malul sârbesc, din depărtare, mi se arăta stâncos și neospitalier.

Am ales o noapte fără lună, m-am echipat cu ciorapi negri și tricou de aceeași culoare, mi-am pus tot ce aveam într-o mică pungă de nylon și la 2:30 noaptea m-am furișat prin spațiile unui bloc de locuințe spre apa care avea aspect de smoală.”

Lupta cu Dunărea

„În noaptea de sfârșitul lui iulie, în timpul traversării fluviului, pe la mijloc, am tras prima spaimă a morții, deoarece un reflector puternic scruta apa învolburată a bătrânului Danubius. Mi-am spus: «Până aici și-a fost! Acum vei trece Styxul, nu Dunărea!».

M-am scufundat imediat și am stat fără respirație cât am putut, iar când am revenit la suprafață am observat silueta fantomatică a unei barje, imi

Echipat cu ciorapi negri și tricou în aceeași culoare, într-o noapte fără lună, Laurian Lodoabă a trecut Dunărea înot pe la „Cazane” FOTO: Arhiva personală Laurian Lodoabă

spuneam eu, sârbești. Am răsuflat ușurat și am continuat să înot, deși curentul apei era foarte puternic și cred că m-a dus aproape un kilometru mai departe decât reperul malului sârbesc, pe care urma să-l ating.

Incepea să se lumineze de ziua și priveam înapoi, prin ceața dimineții, cu spaima la gândul: «Ce avea să se întâmple cu soția?», care, neștiind să înoate, a rămas în zona de frontieră. Din cauza unui coleg-inginer și turnător de profesie, cu domiciliul în Șvinița, angajat la Combinatul minier Anina, a fost prinsă, încușată și bătută de șeful de post de la Șvinița împreună cu alți tineri”

La destinație

„Greul abia acum începea. M-am cățărât pe malul vertical și stâncos, dar alunecam înapoi în apa Dunării, din cauza mâinilor umede. După o luptă care mi se părea interminabilă, am reușit să ajung aproape în vârful stâncii, să mă agăț de rădăcinile unor arbuști de unde păsări de noapte speriate băteau cu putere aerul rece al dimineții, provocându-mi teamă. În cele din urmă am reușit să ies la șoseaua care mergea paralel cu fluviul și, după câțiva kilometri parcurși cu mare atenție, am urcat într-un autobuz de țară, care tocmai staționa în stație. Păream suspect, aveam hainele încă ude, dar nimeni nu m-a întrebat nimic.

Am ajuns în autogara de la Pojarevac (orașul natal al președintelui de atunci, Miloșevici) când s-a produs inevitabilul. S-au deschis ușile autobuzului și au intrat doi milițieni care au început să pună întrebări, iar eu,

neștiind limba sârbă, am fost imediat ridicat și încușat și astfel escortat la închisoare, unde am stat 20 de zile (din 4.08.1989 până în 24.08.1989), când am fost dus cu mașina Poliției, un Yugo albastru, în care de-abia aveam aer să respir între cei trei milițieni sârbi. Destinația era lagărul de la Padinska Skela, din Belgrad. Infernul de la Padinska Skela abia începea: din prima zi am fost aruncat într-o celulă ticsită cu încă 40 de dormici de libertate. Era greu să respiri într-un spațiu de 10 mp, cu hărdăul (wc-ul) la nas și un geam zăbremit de 50 cm.

Dacă te rugai de un gardian să te scoată pe coridor și acesta era de acord, era ceva mai bine să dormi pe ciment, dar pe coridor te «măcăreau» roiri de țânțari. Seara de multe ori rămâneam nemăncați, iar prin coridorul de sticlă, unde incolonaji în șir indian mergeam spre sala de mese, vedeam deținuți români care erau pentru a doua sau chiar a treia oară în acest lagăr-pușcărie spărgând, în disperarea lor, peretele de sticlă, rânindu-se, cu riscul de a fi ciuruți de gloanțe sau prinși a doua zi. Dorința de libertate era mai puternică decât riscul morții. Unii reușeau și în acest mod să ajungă în Austria sau Italia.

Românii aveau puține șanse să meargă «pe hotel», cum se spunea acolo, adică să fie eliberați din lagăr și să fie în atenția unor ambasade occidentale.”

Tevatura

„Cele mai mari șanse să ajungă «pe hotel», adică într-o libertate limitată în jurul Belgradului, până la 40 km, le aveau cei de naționalitate germană și

maghiară. «Pe hotel» hrana era total nesatisfăcătoare, sârbiu ne furau și, deși se zicea că suntem sub protecția ONU, comisarii sârbi erau la putere. Eram în vârful dealului, «la antene», pe Mitrovic Dom (am aflat nu demult că acel loc a fost bombardat de americani), dar nici aici nu erai în siguranță. Unii spuneau că se fac razii și că, dacă nu te găseai noaptea în dormitor, te trimiteau direct în România. Așa că trebuia să te «treci» (acesta era termenul de evadare de «pe hotel»), contra unei sume de bani, până la frontiera austriacă sau italiană.”

Spre Occident

„Am rămas din ce în ce mai puțin «pe hotel», încât eu și cu un băiat, brigadier silvic de pe la Sibiu, ne-am spus că trebuie să facem ceva sau ne trezim din nou în România. Cei care se ocupau de «taximetria evadării» erau tot români, cărora nu le plăcea lucrul în Austria și se întorceau în Austria, unde la Viena închiriau o garsonieră și de aici efectuai, contra unor sume fabuloase pentru acele timpuri, transportul frontieriștilor români, dinspre Belgrad spre Viena sau chiar locații din Germania. Sumele erau între 2.500-4.000 de mărci germane, depinde cum puteai să negociezi și cine era dispus, de dincolo, să sponsorizeze, deoarece noi nu aveam bani, doar o îmbrăcăminte sumară. Împreună cu colegul meu de suferință, brigadierul silvic, ne-am urcat într-un Mitsubishi și am străbătut Autostrada Belgrad-Zagreb, spre frontiera cu Austria.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

La sediul Comitetului Central a avut loc întrevederea dintre Ion Stoian și Viktor Mironenko, prim-secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist Leninist din Uniunea Sovietică. Întreprinderea de Vinificație și Produse Spirtoase din Constanța estimează că va realiza un spor de 360.000.000 lei până la finele anului. Studenții străini care au termi-

nat „Medicina” ieșeană au primit diplomele de absolvire.

Tinerii leniniști, în vizită la București

Ion Stoian, membru supleant al CPEx al CC al PCR s-a întâlnit cu Viktor Mironenko, prim-secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist Leninist. Acesta se

afla la conducerea delegației tineretului sovietic la Întâlnirea prietenească dintre reprezentanții ai tineretului din RSR și ai tineretului din URSS. În timpul întrevederii au fost evocate relațiile de prietenie și colaborare dintre cele două țări și partide. La întrevedere a participat și E.M. Tjajelnikov, ambasadorul sovietic.

(Continuare în pag. a II-a)

CONDAMNAREA LA FOAME (2)

Profesia, criteriu în stabilirea alimentației raționale

În scopul dezvoltării armonioase, fizice și intelectuale a omului, menținerii sănătății și capacității sale de muncă, un obiectiv de prim ordin îl constituie generalizarea alimentației științifice, înlăturarea unor neconcordanțe existente între ceea ce este necesar și ce se consumă efectiv.

Alimentația științifică se bazează pe cunoașterea variatelor cerințe nutritive ale omului - determinate de vârsta, sexul, starea fiziologică, specificul de activitate și intensitatea efortului fizic depus - și a proprietăților pe care le au diferitele produse agroalimentare de a satisface aceste cerințe. Supraestimarea sau subestimarea cerințelor nutritive, fiziologice conduce la dezechilibre alimentare, la excese sau curențe cu consecințe nefavorabile asupra stării de sănătate a omului, înflunțată de valoarea calorică a produselor consumate, precum și de

raportul dintre conținutul lor în proteine, lipide, glucide, elemente minerale și vitamine.

Știința și practica medicală furnizează nenumărate date privind efectele nocive ale consumului exagerat și necontrolat de grăsimi, produse zaharoase, derivate din cereale etc., cauză favorizantă a obezității, bolilor cardiovasculare, diabetului și altor maladii. Consumul de tutun și excesul de băuturi alcoolice amplifică urmările dăunătoare ale alimentației necorespunzătoare.

Interesul fiecărui om este să știe ce, cum, cât și când trebuie să consume spre a fi sănătos, viguros, creator, apt de muncă și a evita o îmbătrânire prematură. Un criteriu de orientare în acest sens este menținerea greutateii corporale în limitele normale. Greutatea recomandată medical, calculată după vârstă, înălțime și sex, este

redată în anexă.

La determinarea științifică a cerințelor nutritive ale populației s-au avut în vedere în mod deosebit:

- nevoile specifice ale copiilor, tinerilor și vârstnicilor;
- natura și intensitatea efortului fizic al populației adulte în diferite procese de producție, în variatele activități gospodărești, culturale-sportive și recreative;
- tendința de reducere a efortului fizic, concomitent cu creșterea solicitărilor neuro-psihice, în condițiile unei vieți moderne, mecanizării și automatizării proceselor de producție, urbanizării localităților, dezvoltării transportului în comun etc.

- cerințele alimentare suplimentare pentru femeile în perioada maternității;

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

23 septembrie (sâmbătă)

Soarele a răsărit la 7:03, a apus la 19:12

Luna a apus la 16:18

Sărbătoare creștină: Zămislirea Sf. Prooroc Ioan Botezătorul; Cuvioasele Xantipa și Polixenia

S-a întâmplat la

23 septembrie

1989

- Aproximativ 250.000 de funcționari ai administrației publice din Portugalia au declanșat o grevă de 48 de ore. O altă grevă de 24 de ore, care a paralizat traficul de zbor cu aparate portugheze, a fost inițiată de personalul companiei aeriene TAP Greviștii au cerut îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață.

- Prim-ministrul pakistanez, Benazir Bhutto, a acceptat invitația de a întreprinde o vizită oficială în Bangladesh, la o dată care urma să fie stabilită ulterior - s-a anunțat oficial la Islamabad.

- Marea Britanie și RF Germania urma să își intensifice colaborarea pe plan militar, au convenit miniștrii Apărării ai celor două țări în cursul unei întâlniri ce a avut loc la Bellefeld. În viitor urma să se înmulțească acțiunile comune ale militarilor celor două țări, în ceea ce privește instruirea și participarea la manevre.

Romona VINTILĂ

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Zăpada din august

Plecaseră de-acasă cu gândul să traverseze munții. Din Petroșani până la Sibiu. S-au încărcat cu merinde, haine și ustensile pentru o săptămână de hauducie, dar n-aveau corturi. Au primit în Petroșani un cort de șase persoane. Pe cât de greu de cărat, tot pe-atât de greu de montat.

Acest „amănunt” cu greutate le-a schimbat planurile de hălăduială lui Costin Tudor și celor patru camarazi ai săi. S-au hotărât să-și facă tabăra în

Parâng, pe creastă, și de-acolo să facă trasee în jur. Aveau mâncare pentru o săptămână, deci șapte zile creștele Parângului erau ale lor. Doar că o dimineață de sfârșit de august le-a dat din nou planurile peste cap.

„A doua zi, dacă mai avea cineva vreo urmă de regret că nu ne continuăm drumul propus prin Făgăraș către Sibiu, i s-a șters. Dimineața ne-am stors creierii să întindem cortul ca lumea și, într-un final, am și

reușit. Până la urmă s-a dovedit ceea mai istețită idee, că am sprintat câteva zile pe munții aiia, neavând greutate în spate.

Făceam concurență cu caprele negre ce topăiau din stâncă-n stâncă. Mă rog, aproximativ... oricum noi așa ne simțeam. «Balastul» l-am lăsat la cort, unde unul rămânea de planton, dar și pe post de bucătar.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALE PERSONALE

23 SEPTEMBRIE

Scriu în timp ce ascult la E.L. un interviu cu o scenografa fugită din România (Doamne, câți oameni valoroși am pierdut, ultimul fiind criticul Mircea Iorgulescu... E greu să mai suporti, mai ales când ai cât de cât tangență cu cultura...)

Evenimentele ultimelor zile ar fi:

- am visat-o acum câteva nopți pe Carmen. Când eram „în bune relații” n-o visam aproape deloc, acum mi-apare ca un inger, fără nici o exagerare... Cu un zâmbet continuu și cam „galben”... și, totuși, subliniez, ca un inger... Ce ferice și, totodată, câtă nenorocire c-am cunoscut-o...

- am acceptat să întâlnesc, prin intermediul altor persoane, o fată care, culmea, în ciuda așteptărilor, nu s-a prezentat prea rău. Să vedem ce va urma.
- luni urmează s-o întâlnesc din nou pe Dana din București... Pot să explic, dar e mult prea greu, de ce accept această situație.

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

Sâmbătă, 23 septembrie, prima înregistrare din agenda Cabinetului 25-a făcută la ora 9:25, datorată intrării lui Curticeanu.

Din memoriile publicate de fostul șef al Cancelariei CC ne putem închipui cum îl întâmpinase mai devreme pe Nicolae Ceaușescu, sosit la birou împreună cu câinii săi, Corbu și Șarona. După ce luase act de voința „naturii” - consultând barometrul și termometrul -, Tovarășul intrase în acțiune citind „operativele zilnice”. Rapoartele Ministerului de Externe și buletinele Agerpres aveau prioritate în perioadele cu evenimente externe. Funcție de informații aflate, Ceaușescu configura programul zilei. Din agenda Cabinetului 2 reiese că folosința șefului Cancelariei CC era distribuită în 1989 între cei doi. Funcție de raportul lui Curticeanu după primul contact cu Tovarășul, își croia și Tovarășa programul zilei de lucru.

După întrevederea ei cu Curticeanu, urmasse vizita secretarului CC cu agricultura, Vasile Bărbulescu. În numele sfintei datorii a muncii, cumnatul domiciliu în Capitală, de-

parte de familia care și îndeplinea responsabilitățile acasă, în Dolj. Nevasta lui Bărbulescu era inspector general la învățământ, iar fiul, Emil, în capul Miliției doljene.

După altă scurtă întrevedere cu Emil Bobu, Elena Ceaușescu l-a pri-

mit pe Constantin Mihulecea. Născut în 1925, de profesie inginer electrotehnic, Mihulecea era în 1989 membru supleant al CC al PCR și președinte al Comitetului de Stat pentru Energie Nucleară.

Te-ai aștepta ca după ședință la

săliță cu Emil Bobu și Constantin Radu (orele 11:00-11:20) și o vizită pe șantierul Bibliotecii și Casei Științei (orele 11:20-13:45), Elena Ceaușescu să pună punct săptămânii.

L-a apelat însă din nou pe Curticeanu (orele 13:50-13:55). După el, tot pentru cinci minute, l-a primit pe Ion Stoian, atunci secretar al CC cu relațiile internaționale. Născut în vecinătatea Doftanei (la Telega, în 1927), Stoian fusese la bază stringar. După doi ani de „facultate muncitorească” (1949-1951), urmasse (prin ceea ce s-ar numi astăzi „intensivă specializare”) Institutul de Relații Internaționale (1951), „Sârse” de acolo direct în doctorat la „Ștefan Gheorghiu” (1955-1959). Activistul cum-lasase vastă experiență în varii domenii: șef al secției literatură și artă a CC al PCR (1965-1968), rector la „Ștefan Gheorghiu” (1968-1971), ambasador în Albania (1971-1978), prim-secretar la Constanța (1979-1983). La Congresul al XIV-lea a fost „desărcinat” de funcția de secretar al CC ce-o avea din 1984 și „rotit” ministru al Afacerilor Externe.

Lavinia BETA

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Zăpada din august

(Urmare din pag. 1)

Am bătat creasta în lung și-n lat. Am fost pe Parângul Mic, pe Parângul Mare, am luat-o pe toate traseele marcate pe care le puteam face. Ne-am bălăcit crispat într-un lăcușor atârnat într-o căldare minusculă și, după ce-am ieșit din el toți vineții, am urmărit cu privirea până sus pârâiasul care se prelingea în el. Pornea de la vârful de zăpadă rămasă sub o culme ferită de razele soarelui. (Nu ne așteptam să fie apă caldă, dar cred că apă aia era foarte aproape de punctul de îngheț, mare mirare că n-am întâlnit în ea bucați de gheață.) În altă zi, am pornit în căutarea avionului prăbușit – știam de el de la cei care mai fuseseră acolo – aveam locul însemnat pe hartă, într-o căldare, dar trebuia să trecem pe celălalt versant al Parângului Mare, iar asta am făcut-o cățărându-ne printr-un horn. L-am și găsit, era un AN2 cred, cât de cât întreg. Am înțeles că din fuselajul lui ulterior s-a încropit acoperișul unei stănci care s-a prăbușit și ea, și că acum bucați din el sunt răspândite prin toată căldărea. Ei, se mai schimbă peisajul în 20 de ani! Aveam la noi și un ceainic cu pirostii, făcute de tata special pentru cărat pe munte – să se deșurubeze picioarele și să le poți căra în spate, fără să-ți intre între coaste. Făcăm în el mămlăgi, ciobă și tochtură. Într-una din dimineați, cât am făcut mâncarea, s-a tot învățat cărând pofțicos deasupra noastră un vultur sau o acvilă... sau poate corb, nu ne-am dumirit ce era, cert e că a plutit deasupra noastră mai bine de o oră și avea o anvergură de vreo doi metri. Era uriaș.

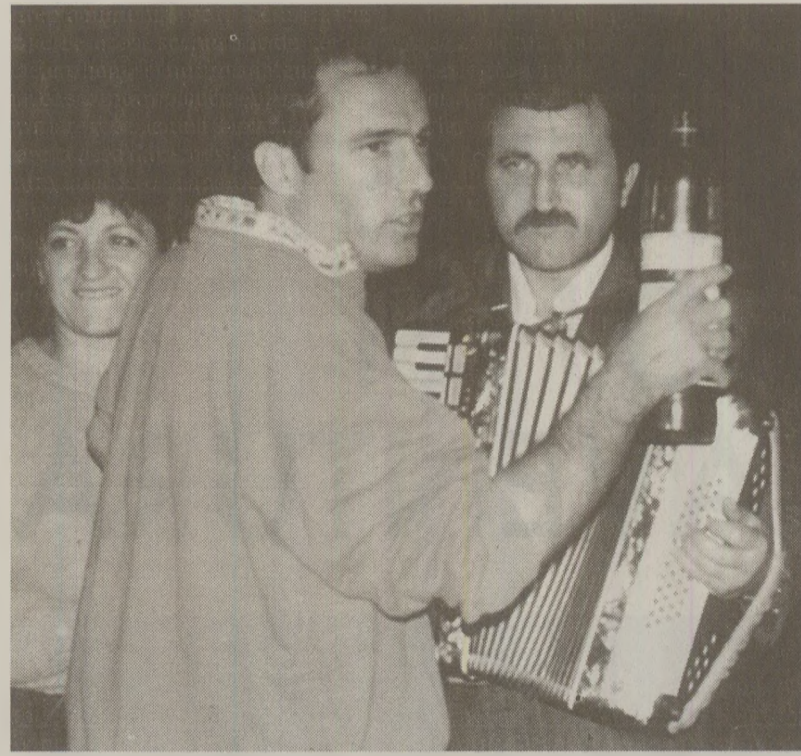
toată noaptea am visat izvoare reci, pâraie și cascade susurătoare și răcoaroase. Iar în dimineața zilei de 23 august, când m-am trezit și-am ieșit grăbit din cort după apă, am înlemnit. Am intrat înapoi să-i trezesc pe-ăștia care dormeau ca-n vremuri normale: «Trezirea! A venit iarnă!». «Ce? Cum?», au început pe rând să scoată capetele din saci, fără tragere de inimă. S-au lăsat în cele din urmă scoși din cort și s-au trezit brusc. Totul, de jur împrejur, era alb. Nu se mai vedea jnepeni, nu se mai vedea stânci, doar crestele se profilau șters pe cerul întunecat, ele devenind singurul nostru punct de reper. Am hotărât să strângem și să coborâm, n-aveam încotro. Și dacă am mai fi rămas, tot venea Salvamontul după noi. Dar asta aveam să o aflăm abia seară. Eram noi echipați, dar nu eram echipați chiar de iarnă. Oricum, coborârea o făcăm pe dibuite, că, cel puțin în vales în care ne așezasem noi și pe creastă, nu se mai vedea nici un macraș. Am strâns, ne-am tras șosete peste bocanci (să nu alunecăm), am făcut o groapă, am îngropat gunoarele... Și-am mai făcut una în care-am îngropat toate conservele. La momentul acela părea cea mai sigură soluție pentru noi, să fim mai ușori la coborâre, mai ales că nu mai vedeam poteca (ne-am amăgii cu gândul că ne întorcem anul următor să le consumăm – dar asta a fost doar așa... să nu pară rău după mâncare, că nici noi nu credeam). Dar n-au trecut nici două zile până să ne ajungă din urmă regretele. Am recunoscut totuși drumul de întoarcere, pentru că pe seară am ajuns întregi la cabana IEPF-ului. Și cum tele-scaunul nu funcționa, tot din cauza vremii, am rămas acolo peste noapte. În seara aia a ajuns la cabană și o echipă de salvamontiști. Veneau de sus. Ne-au întrebat dacă nu ne-am întâlnit pe munte cu unii care și-au pus cortul pe creastă și i-a prins zăpada. „Păi, noi suntem aia!” Ne căutaseră, săracii, toată ziua, alertați de unchiul lui Radu, doar că ei urcaseră pe un alt drum.

(a consemnat Paula Anastasia-TUDOR)

NICU CEAUȘESCU BEA ȘI DIN DOUĂ PAHARE O DATĂ

Lilic Șerban este un experimentat șef de sală la Restaurantul Select din Iași. Decenii întregi a servit la restaurant. A făcut armata la Securitate și a „lucrat” tot ca chelner, în civil, în timpul exercitării datoriei de militar. De serviu o „celuță” de agenți arabi instruiți de români și cazați la o vilă a Securității de lângă Grădina Zoologică din București și de a cărei administrare gastronomică, și nu numai, răspundea el. Bine văzut și din acest motiv, la lăsarea la vatră era chemat periodic de prim-secretar județean de partid atunci când venea Ceaușescu și participa la câte o masă închinată acestuia.

Cu îndemnarea și profesionalismul pe care le-a căpătat de-a lungul anilor, era chemat la Iași să facă mesele și să servească pe primul-secretar și pe acoliții săi. De multe ori venea și familia Ceaușescu. De regulă, serveau masa la Casa Tineretului. Nicolae bea mai rar. Nicu Ceaușescu, cum se știe, consuma foarte des whisky. Se întâmpla să bea chiar și din două pahare o dată. Unul sec, altul cu apă minerală. Venea mai întâi cineva care degusta și din mâncare și din băutura pe care urmau să le servească Ceaușescu și invitații lui la masă. „La Casa Tineretului din Iași se făceau mese de protocol, veneau Ceaușescu, Nicu, nora lor, eu eram omul care trebuia să servesc acolo, împreună cu un coleg, Costel Paznicu, un ospătar foarte bun, care a murit de ciroză, îi plăcea să bea numai votcă, apă nu prea consuma. Masa de protocol era sub scenă la Casa Tineretului, veneau acolo și Nagăț, care era mai-marele partidului pe județ, soseau și alți prim-secretari. Venea și Ceaușescu. Se pregăteau mai ales platurii mari. Nagăț venea de regulă când erau seșinețe de-ale lui, de la județeană de partid. Se mai făceau expoziții foarte mari, se nimeria să vină și să vadă, când erau mese la nivel

Dintre toate câte le-a făcut în viață, bune sau rele, memoria oamenilor a reținut mai cu seamă detaliile „picante” din viața lui Nicu Ceaușescu

înalt, se lucrau câte două-trei nopți. Ceaușescu nici nu prea gusta, lua așa, câte o tartinuță, venea cineva care degusta, oameni de-ai lui, noi intram numai când serveam, cred că mie îmi știau toată familia. Ceaușescu a fost de câteva ori, Nicu de vreo trei ori, a venit și cu soția, era șefa pionierilor. Ei i-am servit bomboane făcute în laborator la noi, le-am dus în sala aia, era foarte încântată. Se aducea acolo și whisky, noi eram discreți, eram instruiți, toți cărciumarii aduceau whisky, se servea și vânat, totul era gătit, pe platurii. Ceaușescu a mâncat la o masă rotundă, mare, cu scaune. Veneam, puneam platurile, plecam, se serveau singuri, mai turnam apă.

Nicolae nu bea șpriț, ci separat

Nicu era un băiat de treabă, era foarte bun prieten cu Nagăț. În '94 l-am întâlnit. Eram obișnuit să stau drept, așa am făcut și atunci, că așa eram educați, dar Nicu a răs. Era foarte de gașcă, vedeam cum vorbea cu ăștia. A venit o dată în pantaloni, pulover și cămașă, noi eram în cravată, a servit ce era pe masă, gustări. Mi-amintesc că o dată a cerut vârzări, vârzările erau cele mai bune, acum nu se mai fac.”

Cristinel C. POPA

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

– și încă un fapt divers... Aseară am revăzut (la noi nu se mai aduc filme vestice de vreo zece ani, dar publicul nostru, săracii, neavizat, nu prea sesizează acest lucru, bineînțeles, exceptându-i pe acei posesori de video...) un excelent film, O lume nebună, nebună, nebună... Cu un minut-două înainte de sfârșit s-a defectat aparatul de protecție. Lumea n-a mai așteptat să se reia filmul, crezând că e o bătaie de joc a operatorului, și a-nceput să părăsească sala... De fapt (asta e o vorbă a meal), e o bătaie de joc generalizată cu care românii s-au obișnuit, așa că e greu să fie surprinși de diverse manifestări... și totuși, după câteva minute, finalul filmului a fost protecat... Din nou, fără să surprindă pe cineva... Locul unde nu se poate întâmpla niciodată nimic... la ghișii, cine e...

zului și trenul la Iași, la Galați, la Câmpina. Nu va mai vedea fetele, vecinii, oamenii, animalele. Îmi fac muștrări de conștiință: n-am intervenit la timp, n-am făcut nimic. Și când te gândești că unii mortimeri! Mare păcat! Trăiesc cei răi și care nu iubesc viața... Dan Preda îmi aduce „Rabelais” de Bahtin. Vorbește și cu Mircea Braga la telefon. Să-i dau lui recenzia la „Intrebările poeziei” și să mai scriu despre Masek, Al. George, Aurel Rău... Practica agricolă nu se mai termină până în noiembrie. Soția îmi aduce gherghine, bune pentru ceai împotriva hipertensiunii. Diana a avut oară, dar a stat trei. O așteptăm pe Vio de la București. Cu Mișu, la o „șpărlă” și ceva politichie, altfel nu se mai poate... Azi s-au încheiat convorbirile Șevardnadze-James Baker. Se semnează acorduri cu privire la drepturile omului și la reducerea armamentului. Se aranjează o întâlnire la nivel înalt Bush-Gorbaciov. Acum... „perestroika” și Margaret Thatcher tăifăsuiesc despre Europa Răsăriteană. Doamna e încântată de tovarăș. Cer sancțiuni economice și politice împotriva Guvernului chinez. Atât? Unii guvernanti de la Berlin se pronunță pentru reforme, dar refuză gruparea reformatorilor „Noul Forum”. Tot mai mulți români vor cetățenie... maghiară! În interviul din Newsweek, eroul genial spune că noi, românii, avem cel mai înalt standard de viață, ne hrănim cel mai bine din lume. La întrebarea: „De ce aș fi înțeles din magazine sunt goale?” răspunde nonșalant: „Imbecil!”. Alimintele, la noi, se țin în frigider. Consumul de carne e de 60-70 kg pe „cap de locuitor”.

C. Trandafir, Jurnal în curs de apariție

(Urmare din pag. 1)

Pe drum am aflat că trebuie să sărim, din mersul mașinii, direct în pădure și după ce trecem un munte împădurit să coborâm și să ajungem într-o mică parcare, unde «australianul» română ne așteaptă. Am reușit să sărim din mașină, să ne cățărăm pe un povârniș până în pădure, dar de aici eram pierdut, nu mai știai să te orientezi. Noroc cu amic, brigadierul silvic, care cu un calm de individ mi-a spus să nu-mi fac probleme, că ne vom descurca. Am parcurs mulți kilometri, mi s-a părut acest periplu prin stâncării și ape repezi de munte mai greu decât traversarea Dunării. Am întâlnit cerbi, căprioare, veverițe pe traseu spre Austria Park Platz. După câteva ore am ieșit la un mic luminiș, unde se putea zări o sosea îngustă șerpuitoare și un loc de parcare de două mașini.

„Australienii”

„Dar aici nu ne aștepta... nimeni! Noi nu puteam să ieșim din pădure, eram prinși imediat și întorși la sărbi, deci nu puteam să riscăm! În cele din urmă a apărut și «australianul» nostru, care ne-a măturat și l-au ținut mult la frontieră. Ne-am furișat amândoi spre mașina din parcare și șoferul a demarat cu mare viteză spre Viena, unde cei doi «australieni» aveau închiriat o garsonieră. La garsoniera din Viena, la ora fixată, trebuia să fim predați, contra sumei de 5.000 de mărci germane! Am ajuns după un drum epuizant seară, iar pri-

etenul meu mă aștepta de câteva ore, cu suma de 2.500 de mărci germane, dar pe amicul meu de suferință nu-l aștepta nimeni, spre disperarea acestuia. El a fost sechestrat de cei doi «australieni» și nu am aflat nici până azi ce s-a întâmplat cu el. Am părăsit cu mare repeziciune Capitala Austriei, care la acea dată mi s-a părut că este inundată de o risipă de lumină, în comparație cu bezna ce domnea la noi, și ne-am apropiat de Salzburg, frontiera cu Germania, pe care din nou trebuia să o trec cu pasul, după miezul nopții. Cu mare greutate, trecând prin gropi, din care simțeam că nu am să mai pot ieși niciodată, am reușit să străbat ilegal și ultima frontieră. Nu am apucat decât să văd luminile de la «tankstelle», că un Audi 80, nou-nouț, a oprit pe spațiu verde, doi civili au sărit din el smârmându-l să ridice mâinile sus («Hande hoch!»), dar, văzând că nu opun rezistență, mi-au pus cătușele și m-au așezat pe bancheta din spate, îndreptându-se cu toată viteza spre arestul frontierei, unde mi-au pus la dispoziție o celulă unde eram singur. Mi-au adus de mâncare un pui la grill și o coca-cola. Cu toate insistențele prietenului meu, am fost retrimis în Austria și eliberat, fără un ban în buzunar, fără acoperiș deasupra capului. Am colindat până seara târziu străzile din Salzburg, până un echipaj de poliție m-a îndrumat spre Mozart Strasse, la un cămin de săraci, unde am primit un pat curat și puțină mâncare. Așa am stat în Salzburg trei săptămâni, dimineața mergeam la catedrala catolică, unde «Brother Richard» ne servea micul

dejun, un sandviș cu salam și o cană de ceai. El m-a remarcat că vorbeam bine engleza. S-a născut în Hawai (SUA), dar a venit în Europa la vârsta de 25 de ani, atât sălă fiind profesor teolog la Universitatea din Viena și bun prieten cu marele dirijor și muzician von Karajan.”

Aventura se încheie

„Lui «Brother Richard» i-a venit geniala idee să mă îmbrace în costum tradițional tirolez și să-mi cumpere bilet până la München. M-a condus până în gară, mi-a cumpărat biletul și mi-a spus că, în momentul în care trenul se pune în mișcare, să sar înăuntru. Controlul biletelor se făcea în stație, iar trenul alerga cu mare viteză și cineva din compartiment mi-a spus în germană: «Am ajuns la Freilassing! (adică prima stație pe calea ferată din Germania). Am răsuflat ușurat, pentru că următoarea stație era München, de unde bunul meu prieten urma să mă recupereze, iar aventura mea să se apropie de încheiere.

A urmat lagărul de la Nürenberg (trei zile de interogatorii) și stabilirea mea la diverse domiciliu în Ingolstadt. Toți frontieriștii am fost condamnați (eu la Judecătoria Oraviza), în absență. Ni s-a desfacut imediat contractul de muncă cu celebra literă «i» atât mie, cât și soției, care a fost dată imediat afară din Combinatul Minier Anina, suportând în continuare interogatorii și rămânând fără un mijloc de subsistență!”

Laurion Lodoabă (Lugoji)

CONDAMNAREA LA FOAME (2)

Profesia, criteriu în stabilirea alimentației raționale

(Urmare din pag. 1)

– necesitatea prevenirii unor boli cauzate de dezechilibre alimentare.

Pe baza studiilor efectuate în țara noastră și ținând seama de cerințele nutriției, fiziologice ale populației – pe grupe de vârstă, sex, stare fiziologică și categorii de efort – exprimate în calorii, proteine, lipide, glucide, elemente minerale și vitamine s-au stabilit pentru: cinci grupe de copii (până la 12 ani); două grupe de adolescenți și două grupe de adolescente (de la 12 la 19 ani); trei grupe de bărbați și trei grupe de femei, în funcție de vârstă.

Pentru a lua în considerare relația dintre consumul de calorii și cheltuiala de energie datorată efortului fizic depus în procesul de muncă, la populația de vârstă activă, s-au constituit pentru bărbați patru categorii de efort (mic, mediu, mare, foarte mare), iar pentru femei trei categorii de efort (mic, mediu și mare). În cadrul acestor grupe se cuprind diferitele meserii și profesii practicate de oamenii muncii din țara noastră. La fiecare din aceste categorii se au în vedere meserii cum sunt: efort fizic mare: mineri, sonderi, furnaliști, oțelari, laminoriști, turnători, cazangii, forjori, dulgheri, fierar-betonisti, muncitori forestieri etc.; efort mare: strungari, rabotori, modelori, sculeri, tâmplari, tăbăcari, tricoteuri, filtori, țesători, morari, brutari, tipografi, tractoriști etc.; efort mediu: tapițeri, blănari, marochinieri, legători, zugravii, telegrafisti, telegrafisti etc.; efort mic: diferite profesii și meserii sedentare.

Valorile medii ale cerințelor nutritive, fiziologice de consum, stabilite pentru omul sănătos, exprimate în calorii, proteine, lipide, glucide, elemente minerale și vitamine, au caracter orientativ. Acestea urmează a fi luate în considerare de fiecare cetățean pentru a-și asigura autocontrolul alimentației, în funcție de vârstă, sex, efort fizic depus, de obiceiuri și tradiții de consum, condiții de mediu, de viață și de climă, precum și de structura sa biologică.

Realizarea alimentației în conformitate cu cerințele științei asigură consumul alimentar o structură echilibrată și o participare judicioasă a substanțelor nutritive care permit recuperarea cheltuielilor de energie ale omului și menținerea stării bune de sănătate, astfel:

Proteinele acoperă 13%-16% din totalul caloriilor, procentele cele mai ridicate fiind prevăzute pentru copii și adolescenți, locul principal revenind celor de origine animală (50% la dulți, 60% la adolescenți, peste 85% la copii). Se satisfac astfel integral nevoile de proteine pentru creșterea armonioasă a copiilor și tinerilor, refacerea organismului adult în urma uzurii fiziologice și menținerea rezistenței la îmbolnăviri.

Lipidele reprezintă 25%-35% din cantitatea calorică totală, procentele cele mai ridicate fiind prevăzute pentru copii. Sub aspect structural, necesarul de lipide diferă în funcție de vârstă, astfel încât pentru populația adultă circa jumătate din total trebuie să fie de origine vegetală, în timp ce la adolescenți și copii proporția lipidelor din produsele de origine animală (lapte, produse lactate, unt) ajunge până la 85% din total. În felul acesta se acoperă nevoile energetice ale organismului, precum și gră-

simile de origine vegetală cerute de profilaxia unor boli cronice degenerative.

Glucidele au o pondere de 50%-60% din numărul total de calorii. Necesare în proporții însemnate la toate grupele de populație pentru acoperirea nevoilor energetice, acestea reflectă în același timp unele deprinderi alimentare specifice populației din țara noastră privind indesebi derivatele din cereale.

Elementele minerale și vitaminele corespund cerințelor unei alimentații științifice pentru toate categoriile de populație.

Pornind de la condițiile concrete din țara noastră și de la structura populației, specialiștii în domeniul nutriției au stabilit că, din punct de vedere fiziologic, consumul mediu zilnic necesar pe un locuitor este de 2.700-2.800 de calorii, comparabil cu nivelurile determinate pentru populația din țările europene.

În prezent, în țara noastră consumul mediu zilnic efectiv realizat este de peste 3.300 de calorii pe locuitor, situându-se la un nivel ridicat. Ținând seama de cerințele unei alimentații care să asigure o stare bună de sănătate, precum și de faptul că modificarea obiceiurilor și tradițiilor de consum necesită timp, se are în vedere îmbunătățirea structurii alimentației populației, astfel încât până în 1985 nevoile de consum mediu zilnic să fie de circa 2.800-3.000 de calorii pe un locuitor. Acest nivel de consum corespunde unei structuri de alimentație științific fundamentată și este confirmat de o serie de date și de cercetările științifice desfășurate de institute internaționale referitoare la alimentația diferitelor popoare. Astfel, potrivit calculului efectuate de organisme de specialitate ale ONU pentru toate statele lumii, consumul mediu de calorii recomandat pentru țări europene cu condiții de climă și structura alimentației apropiate de România oscilează în jur de 2.650 de calorii și chiar mai puțin. De asemenea, numeroase studii de specialitate și date experimentale furnizate de unele institute de cercetare arată că o reducere în anumite proporții a grăsimilor, o reasezare a ponderii proteinelor și, în general, o limitare a numărului de calorii din hrana zilnică, mai ales la persoanele în vârstă, pot contribui nu numai la menținerea în condiții optime a stării de sănătate și la eliminarea unor boli degenerative, dar pot duce chiar la prelungirea substanțială a duratei medii de viață.

În raport de cerințele unei alimentații științifice, de condițiile specifice țării noastre, programul prevede inițierea unor măsuri pentru îmbunătățirea treptată a structurii consumului alimentar, în primul rând prin creșterea ponderii legumelor și fructelor cu un conținut ridicat în vitamine și elemente minerale, precum și a proteinelor de origine animală. Totodată, este obiectiv necesară reducerea concomitentă a participării în consumul alimentar a derivaților din cereale, grăsimilor, a zahărului și produselor din zahăr.

În etapele următoare se va acționa pentru a se asigura populației din țara noastră o alimentație în concordanță cu cerințele științei, cu influențe directe asupra stării de sănătate, a capacității de muncă și duratei de viață a poporului nostru. Știința, nr. 12407, 1982

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Victorie a poloștilor dinamoviști

În turneul de polo pe apă desfășurat la Zagreb, contând ca primă fază a „Cupei campionilor europeni”, Dinamo București a întrecut cu scorul de 12-18 (4-3; 2-1; 3-2; 3-2) formația Glyfada Atena. La turneu mai participau echipele Sutton Surrey (Anglia) și Mladost Zagreb (Iugoslavia).

Aniversarea Republicii Malta

Aurel Duma, ministru secretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe a participat la festivitățile prilejuite de cea de-a 25-a aniversare a independenței Maltei. Ceremoniile au avut loc în capitala statului mediteranean, Valetta. Cu acest prilej, președintele

Vincent Tabone a transmis „cele mai bune urări de sănătate și ferice, de prosperitate pentru poporul român” către omologul său de la București, Nicolae Ceaușescu.

Depășiri de plan la Constanța

Întreprinderea de Vinificație și Produse Spirtoase din Constanța (unitate fruntașă pe țară în întrecerea socială în anul 1988) a raportat că îndeplinesc deja cota finală a planului de 4 ani, ceea ce-i permitea ca, până la sfârșitul anului 1989, să realizeze în plus o producție-marfă industrială în valoare de 360.000.000 lei. Performanța a raportat și Întreprinderea Piscicolă din Constanța, care realizează, în avans, prevederile de plan pe 11 luni. Responsabilii unității estimau că până la sfârșitul anului se va realiza un spor de 80.000.000 lei la producția marfă.

Chemarea pământului

Fiecare oră de lucru era crucială pentru campania agricolă de toamnă, anunțau gazetele. Astfel, responsabilii cu agricultura au trasat principalele activități pe care trebuiau să le îndeplinească CAP-urile și IAS-urile țării. „Prioritară rămâne și în conti-

nuare recoltarea cartofilor, porumbului, legumelor, fructelor precum și executarea însăși a lucrărilor – lucrare care trebuie încheiată până cel târziu la 1 octombrie. Având termen de încheiere ziua de luni (25 septembrie – n.r.), recoltarea soiului pe ultimele surpărețe trebuie desfășurată cu forțe sporite, astfel încât la ora scadenței

toate unitățile să fie cu lucrarea gata. Pentru extinderea frontului de lucru la însăși mânări, arăturile să se desfășoare în ritm susținut. Reamintim că pentru aceasta este necesar să se lucreze în schimburi prelungite sau în două schimburi și în formații mari. Aprovizionarea cu carburanți să se facă la locul desfășurării lucrării; Operativitate maximă în remedierea eventualelor defecțiuni; Indiferență de lucrare, calitatea acesteia este obligatorie; Atenție la respectarea adăncimii la arat, a densității la însăși mânări, la efectuarea corectă a decolării la sârdea de zahăr; Operativitatea transportului recoltei depinde de eficiența cu care sunt folosite mijloacele de care se dispune; Timpul de încărcare și descărcare să fie redus la maximum, să se evite staționările, distanțele de parcurs să fie optimizate, mașinile să fie dotate cu numărul de remorci stabilit; Condițiile favorabile vegetației au sporit volumul resurselor vegetale ce pot completa baza furajeră – deci măsurii ferme pentru costul otăvii, pentru adunarea și punerea la adăpost a tuturor resturilor vegetale pretabile

la furajare; Participarea în masă la lucrările de campanie, judicioasa repartizare a forțelor, prezența în câmp a specialiștilor, implicarea pleneră a tuturor celor antrenati în lucrările de sezon sunt cerințe esențiale ale unor rezultate ridicate de lucru.”

Recoltă fără pierderi!

Odată fixate prioritățile, „la zi” din agricultură, responsabilii unităților de resort s-au grăbit să raporteze în ce stadiu avansat de aflau. Astfel, Dan Cordobin, președintele Consiliului Unic Agro-Industrial Holboca (jud. Iași), a declarat: „Pentru evitarea pierderilor de recoltă, porumbul se recoltează direct din lan, producția fiind în același zi transportată la fondul de stat.

După încheierea recoltei, se intră la tăiatul cocenilor și la transportul acestora în vederea creării frontului de lucru mecanizatorilor pentru efectuarea arăturilor și pregătirea patului germinativ pe suprafețele

destinate însăși mânărilor de toamnă. Cele mai bune rezultate la recoltarea porumbului le-au obținut până acum cooperatorii din Ungheni, Aroaneu și Holboca. Lucrarea însă trebuie impulsionată și în cooperativele agricole din Golaș și Prîsăcani, unde forțele nu sunt judicios folosite.”

Diplome de absolvire pentru studenții străini

La Institutul de Medicină și Farmacie din Iași a avut loc festivitatea de înmânare a diplomelor studenților din alte țări, care au absolvit în 1989 Universitatea ieșeană. Au participat reprezentanți ai conducerii Centrului universitar, institutului și facultăților, cadre didactice și studenți. Membrii Cenaclului „Prietenia” au prezentat un recital artistic făcând parte din programul educațional „Cartea umanismului și a românilor: Datina Eminescu în rostirile lumii” al Academiei pentru umanism și viitor „Universitas”.

Ilarion ȚIU

REFLEXE ȘI REPTILE STALINISTE LA UNIUNEA SCRITORILOR

O INSTITUȚIE SUB CLOROFORM

(Urmare din pag. 1)

Această cloroformizare ar fi urmat, se spunea, să pregătească terenul pentru colectivizarea a Uniunii, prin constituirea unei organizații unice, din care să facă parte și scriitorii, și plasticienii, și muzicienii etc. o cooperativă ce ar fi fost un fel de secțiune a „Cântării României”.

Nu se știa de unde veneau aceste zvonuri, nici dacă se urmărea ceva prin eventuala lor delibată lansare. Sigur este însă că perspectivele păreau atât de întunecate, încât blocajul existent devenea preferabil, întrucât conserva, fie și sub formă de jalnice resturi, ceva din privilegiile și din relația autonomă de altădată.

Creată în 1949 după modelul celei sovietice, înființată de Stalin în 1934, deși ulterior avea să se pretindă cosmetic și ipocrit că s-ar fi continuat, în alte forme, vechea Societate a Scriitorilor Români, Uniunea bucureșteană avea să fie, până la începutul anilor '60 ai secolului trecut, doar o copie fidelă a celei moscovite. Până în 1962, când s-a revenit la titulatura de „președinte”, cel care o conducea s-a și numit de altfel, exact ca la Uniunea Scriitorilor sovietici, „prim-secretar”.

Chiar dacă nu atingeau cotele gigantice la care ajungeau în Uniunea Sovietică, veniturile scriitorilor oficiali din România erau totuși sfidătoare în raport cu precaritatea generală a populației. Celor care scriau „realist socialist” și erau agreati de regim li se asigurau condiții și privilegii exorbitante, de la enorme drepturi de autor și locuințe de la stat în cartierele de lux până la premii, titluri și locuri în Academie. La începutul anului 1949, cu trei luni înainte de înființarea Uniunii Scriitorilor, o „planșă” a CC al PMR adoptase o „hotărâre” despre „stimularea activității științifice, literare și artistice” prin care, între altele, era creat „Fondul literar al scriitorilor din RPR”.

Hotărârea fusese adoptată pe baza unui raport înțeles de Ana Pauker. Generalizată financiară a regimului avea, ca și în Uniunea Sovietică, un preț – „stimularea” privea exclusiv „activitățile” puse în serviciul „operei de construire a socialismului”. Prin analogie cu expresia „oameni ai muncii” se născuse de altfel formula

Conferința scriitorilor din 1977 a fost ultima la care Ceaușescu a venit la deschiderea lucrărilor FOTO: Arhivele Naționale

de „oameni ai scrisului”, iar unul dintre barzii bine răsplățiți ai „realismului socialist”, Eugen Ibeleanu, vorbește chiar că „întreceri socialiste vor începe și în literatură” și își lua un angajament de veritabil stahanovist literar – „voi căuta să-mi depășesc planul și să mă depășesc”. Același care se orientase bine și timpuriu, el cerând încă din septembrie 1944 ca poetul să abandoneze „turnul de fildeș” și să devină „inginer al sufletelor”, ceea ce arată o anumită precece familiarizare cu stalinismul, declara în 1949 că dorința lui cea mai aprinsă e să poată face din scrisul său „o hrană din ce în ce mai substanțială pentru toți oamenii muncii”.

După mai mult de un deceniu și jumătate, timp în care în Uniunea Sovietică un neversimol „dezghet” se produsese după moartea lui Stalin, eveniment care, după scriitorul sovietic Vasili Grossman, „a zguduit întregul edificiu al planificării”, fiindcă „Stalin a murit fără să se fi prevăzută în nici un plan de stat, fără

instrucțiuni de la organele conducătoare și fără un ordin personal de la tovarășul Stalin”, regimul de la București începe să-și modifice pe tăcute atitudinea față de viața culturală, în sensul unei relative liberalizări. De la extinderea domeniului traducerilor la îmbogățirea repertoriilor teatrale și cinematografice, de la reintroducerea în circuitul public a numelor și operelor unor scriitori a căror lectură echivalase cu doar câțiva ani înainte cu un delict și până la abandonarea fără explicații a până atunci sacrosanctei expresii „realism socialist”, dispară peste noapte, și cum nu ar fi existat vreodată, de la înființarea în serie a numeroase reviste culturale și până la masiva publicare a unor scriitori până atunci fie interziși, fie aflați în puscăriile politice, un suflu nou era pretutindeni și lesne perceptibil.

Făcea parte schimbarea politicii culturale din mișcarea generală de autonomizare politică a României, printr-o controlată detașare de

Moscova? Era doar o formă vicieană și înșelătoare de câștigare a simpatiei și sprijinului intelectualilor? Greu de dat un răspuns cert. Nu există, deocamdată, nici o analiză istorică serioasă despre implicațiile literare și artistice ale acestui „nou curs”, cum a fost denumit fenomenul de Vlad Georgescu, singurul care l-a studiat parțial, fără tendințe partizane și accente pamfletare, într-o lucrare din 1977 (Politica și istorie) apărută în exil. Fapt este însă că „nou curs” a însemnat pentru conducerea PCR, mai ales după moartea lui Gheorghiu-Dej și venirea la putere a lui Nicolae Ceaușescu, în primăvara 1965, o mare și cronică bătaie de cap. Și nu e greu de înțeles de ce – regimul trebuia să caute, să găsească și să mențină un anumit echilibru între liberalizare și control ideologic, între autonomia intelectuală și disciplina de partid, între specificul artei și obsesia că totul nu e decât propagandă. Antagonisme ireconciliabile, evoluția lor fiind, foarte proba-

RADIOGRAFII CULINARE

Fulgii de cartofi mi-au salvat prestigiul

Lipsa cartofilor devenise de-a dreptul enervantă. Erau baza tuturor preparatelor. Fără ei nu se lega mai nimic! E drept că aveam două conserve cu carne de vită, obținute cu greu de la o cunoștință care abia venise din Chișinău, dar trebuia să le „lungesc” cu ceva abia la sfârșit de săptămână. O zi mergeau niște paste, a doua zi orez, dar a trei zi? Musai cartofi! Până atunci, ce era de făcut? Tot „familionul” avea să cătească și prestigiul meu ar fi avut de suferit!

Am pornit în căutarea cartofilor. Aș! N-am găsit nici coajă! La întoarcere, am trecut iar pe la Nea Gheorghe, de la aprozarul nostru, care mi-a zis că are fulgi de cartofi și că sunt foarte buni. Mi-a arătat un sac mare, din hârtie, plin cu fulgi. Mi-a dat să aleg un pliant, dintr-un teanc. În pliant era menționat modul de preparare. Am gândit că n-o fi dracul atât de negru și că ar trebui să încerc. Să-mi îmbunătățesc cunoștințele și să-mi pun la contribuție experiența și imaginația.

Am luat un kilogram de fulgi și, cu mult curaj, am plecat acasă. De cum i-am pus pe masă, am observat că aveau unele mici chestii negricioase și m-am apucat să le îndepărtez. Mi-a luat aproape o oră, dar erau acum curați. Am pus la fiert ceapa, morcovul, păstărnacul, ardei grași, apoi roșiile, ce mai... tot zarzavatul pentru o ciorbiță, la care aveam să pregătesc niște găluște din fulgi, care să pară cartofi.

Am pus apă la fiert, pentru fulgi. Am așteptat, după ce a clocotit apa, ca să se răcorească puțin, conform instrucțiunilor și apoi am turnat-o peste trei căni de fulgi, într-un vas. I-am lăsat să se hidrateze, apoi i-am amestecat bine cu o furculiță și le-am pus un praf de sare. Nu arătau prea bine și, ca să nu apuc să mă întristez, le-am adăugat o lingură de margarină, un ou și o cană cu făină. Am amestecat totul bine până am obținut un aluat, din care am construit biluțe potrivite, cât să semene a cartofi. Le-am pus la fiert în apă cu sare și, când erau aproape fierte, le-am pus în oala cu legumele gata fierte, ca să-și tragă gustul și să se fiarbă bine. Am adăugat și borșul. Gata ciorbiță!

Da, cu asta am terminat, dar cu felul doi? Ce puteam să fac în afară de piure? Nu mai vorbesc de faptul că acesta nu ar fi avut gustul, culoarea și... ce mai vorbă, s-ar fi găsit careva să cătească și să mă enerveze răscoldind cu furculița și strămbând boticul. Mi-a venit ideea să fac o musaca din legume! Piureul nu s-ar vedea și ar avea și un gust mult mai bun.

Plină de elan și dorind să influențez în bine rezultatul muncii mele, am purces la prepararea legumelor. Am luat o cutie mică de mazăre verde foarte fină, pe care am undit-o în puțin ulei și apoi am scurs-o, în același ulei, am undit și o cutie de fasole verde chinezească, din cea fină, apoi am scurs-o și pe asta. Am tocat felioare trei cepe, am ras trei morcovi și am tăiat cubulețe trei ardei grași. Le-am undit în același ulei. Când s-au înmuiat bine, am pus și cinci căței de usturoi, bine tocați, am amestecat toate legumele și le-am dres de sare și piper. Mmm! Imi venea să le mănânc așa cum erau! Am uns o cratiță cu puțină margarină și am pus un strat cam de două degete grosime, de piure preparat din fulgi cu apă, cu margarină și ou, peste care am turnat toate legumele, am montat un strat de felii de roșii fără piele, apoi am pus alt strat de piure la fel de gros, am uns cu puțin ulei și de dat totul la cuptor. În timpul cât a stat la cuptor musacaua, am curățat de pielea și am tăiat rondele subțiri alte roșii pe care le-am montat deasupra, după douăzeci de minute, timp în care ea s-a copt. Mirosea tulburător de bine! Am scos-o, am ornat-o frumuseț cu roșii, apoi am mai dat-o pentru zece minute la cuptor ca să se coacă și ele. Când am scos-o fierbinte și mirositoare, i-am presărat peste roșiile rumenite ușor un strat fin de mărar și pătrușel mărunț tocat. Ce mai calea-vaiea, era o operă de artă! Ca să-mi asigur liniștea sufletească și să-mi atâmpăr curiozitatea, am înfip în „operă” un cuțit și am scos o felie ca de tort, pe care am pus-o pe farfurie. Am atacat-o fără milă. Mda! Pot să spun că prestigiul meu era salvat! Era minunată!

Veronica BECTAS

ARTICOLUL ZILEI

Biografia creativității de zi cu zi

Discuția noastră a pornit de la o afirmație aparent banală: „Fiecare invenție își are povestea ei”. Apoi, ne-am dat seama că mai tot ce se întâmplă la „Electrocontact” Botoșani are o biografie și stă sub semnul unui anumit fapt de viață. O poveste anume are însăși această întreprindere botoșăneană, mult timp aflată în zona călduții și fără prea mari probleme a mediocrității, pentru ca de prin 1984 să ia în serios ceea ce până atunci considera – cel mult cu îngăduință – o problemă personală – și anume propunerile de invenții și inovații, adoptând în acest sens un foarte serios și stimulativ regulament de desfășurare a activității de creație științifică, organizând sesiuni și saloane de inventică sau incurajându-și cu îndrăzneală specialiștii și tinerii cercetători. Faptul că în urmă cu 6-7 ani Botoșaniul era ca indice de creativitate cam pe locul 30 din țară, pentru ca acum să ocupe locul 5 (după centre universitare puternice: București, Timișoara, Iași, Cluj-Napoca), asta se datorează în primul rând „Electrocontactului” care, prin propria sa mișcare de inventică, reprezintă peste 90% din potențialul creator al județului.

Tot o poveste aparte are subinginerul Walter Zimmermann, care, până să devină șeful atelierului de prototipuri, a urmat studiile serale ale Institutului de Mine Petroșani, a lucrat câțiva ani în mină la Livezeni, pentru ca din 1977 să vină la „Electrocontact”, al cărui însemn l-a descoperit ca o revelație pe utilajele miniere din dotare, întreprindere unde a început să se afirme, propunând idei și implicându-se în realizarea aparatului de multiplicat (o altă și nu mai puțin interesantă poveste), a cofretelor AG. „Nimic din ceea ce s-a realizat la „Electrocontact”, ne spune ing. Dumitru Iurea, președintele Comisiei inginerilor și

tehnicienilor, „nu ține de întâmplare. Prin 1979, când am venit aici, întreprinderea ocupa cam un sfert din suprafața actuală. Dezvoltarea ei și schimbarea unei anumite optici privind cercetarea au fost șansa afirmării tinerilor noștri specialiști. Pe vremea aceea, dacă veneai cu o idee erai privit cu ostilitate. Ți se reproșa că nu te ocupi de producție, dacă ai timp de altele. De fapt, exista o teamă față de schimbări. Era mai comod să mergi pe soluții deja verificate – fie ele chiar inefficiente. Apoi, după '80, au început să se facă simțite noile cerințe ale economiei, să apară produse cu un mare grad de complexitate și, implicit, problemele. Creativitatea și găsirea soluțiilor inedite nu mai erau un lux, ci o necesitate. Ar fi multe de spus despre drumul afirmării acestei tehnico-științifice la noi. Important e că am reușit și că, nelăsându-ne intimidati de amănunte și greutăți inerente începutului, am realizat în foarte scurt timp și cu forțe proprii o foarte solidă bibliotecă de informație tehnică, brevetotecă, abonaamente la aproape toate publicațiile INID, stocare de informație prin microfilmare, un sistem modern și dinamic care să depășească metodologia foarte greoaie de introducere a progresului tehnic etc. Am plecat de la premisa că, practic, nu există domeniu în care să nu se manifeste noul, soluțiile moderne, schimbările tehnologice sau de reorganizare a fluxului de producție. Nimeni nu poate sta liniștit. Oricând e loc de mai bine. Totule să cauți, să-ți pui mîntea la contribuție. Desigur, e o activitate care nu se exercită în gol. Trebuie să crezi pentru asta o atmosferă propice, o emulație, un cadru adecvat. La „Electrocontact” există, de pildă, o ierarhie internă a inventatorilor. Competiția e reală și lipsită de amabilități protocolare. Dacă ești bun profesionist, trebuie

să o dovedești. Munca de echipă e totul. Adevărat, plecând de la o problemă te izbești de o multime de amănunte. Ca să le depășești, ești nevoit să cauți și să aplici mai multe soluții originale. Numai cofretule AG au încorporate o întreagă succesiune de invenții și inovații. Ideile interesante pot apărea din orice. Sau le pregătești îndelung, studiind teoretic problema sau cauți la fața locului o țesătură. Până și dintr-o ceartă aparent fără nici o legătură cu cercetarea, a ieșit ideea unei invenții. Un simplu cuvânt e în stare să-ți releve un adevăr pe lângă care ai trecut de atâtea ori. V-aș putea oferi și exemple. Contează însă altceva – că cercetarea e în primul rând o problemă de maxim profesionalism, că ea trebuie întreținută continuu. O idee naste o alta la fel de nouă. Ai curajul să mergi până la capăt sau te mulțumești cu puțin? Creativitatea cere întâi de toate competență, contact permanent cu ultimele noutăți, cu preocupările și invențiile altora. Sunt soluții pe care le cauți fără să știi că ele deja au fost descoperite. Nu e normal. Nu poți descoperi din nou bicicleta. În asta constă importanța bibliotecii noastre tehnice, colaborarea cu INID. Trebuie să citești și să înveți zilnic. Secretara adjunctă a comitetului UTC pe întreprindere, Ingrid Zimmermann, este, spre exemplu studentă în anul V seral la ASE. Mulți din muncitorii noștri sunt seraliști. Performanța în general se cere întreținută cu multă carte. Alicumva bătaia pentru nou rămâne undeva, pe o hârtie. Fără a avea o tradiție în acest sens, am reușit în câțiva ani să creștem școlăla botoșăneană de inventică. E mult? E puțin? Viitorul nu va întârzia să ne confirme. Dacă veți reveni la noi peste câțiva ani, sunt convins că veți avea ce să vedeți.”

S. Preda
Știința Tineretului, nr. 12.563/1989

RESTITUIRI

Reformele poloneze sub „lupa” partidelor comuniste

Potrivit indicațiilor conducerii partidului, ambasadorii țării noastre dintr-o serie de state din Europa, Asia și America au prezentat conducerii partidelor comuniste și muncitorilor din aceste țări considerentele Comitetului Politic Executiv al CC al PCR, personal ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului Uniunii Comuniste, privind situația actuală din Polonia. Discuțiile au fost purtate cu președinți, secretari generali, alți membri ai conducerii partidelor respective. (...)

Aproape toți interlocutorii și-au exprimat opinia că PMUP și poporul polonez trebuie să fie ajutate să facă față situației, dezvăluind intențiile cercurilor reacționare din NATO de a destabiliza situația din țările socialiste și procesul de pace și des-

tindere în lume. A fost exprimată și părerea că „evoluțiile din unele țări socialiste sunt favorizate și de ceea ce se întâmplă în Uniunea Sovietică, de calea reformistă de care s-au apropiat în ultimii ani PCUS și URSS” (secretarul general al CC al PC din Canada și vicepreședinta PC German). Acceptându-se în principiu ideea acordării unui ajutor Partidului Muncitoresc Unit Polonez pentru recăștigarea rolului său conducător, s-a subliniat de unele partide că principiile neamstecului în treburile interne și respectării independenței naționale sunt aspecte fundamentale, dar că „partidele comuniste trebuie să vegheze permanent la cauza salvării socializmului și comunismului, care este expus permanent unor atacuri și presiuni din

partea cercurilor reacționare imperialiste” M. Farooqi, secretar al Consiliului Național al PC din India) (...)

Jean Claude Gaysot, membru al Biroului Politic, secretar al CC al PC Francez, a atras atenția asupra faptului că, în examinarea situației din Polonia, trebuie ținut seama de rolul bisericilor care în cei 45 de ani a devenit mai puternică și reprezintă „o realitate ce nu poate fi ignorată”.

Manifestând îngrijorare față de situația din Polonia, unele partide (PC Francez, PC din Marea Britanie, Partidul Stanga Elenă) au exprimat anumite rezerve în legătură cu abordarea internațională a evenimentelor interne din Polonia. (...)

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR – Secția Cămarilor, dos. nr. 79/1989

ECONOMISEȘTI ȘI CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri, numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** *10,9 LEI*
CEL MAI CITIT ZIAR DE CALITATE
www.jurnalul.ro

Cărțile se distribuie la chioșcuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

Raportul lui Mazilu, publicat de ONU

ONU a publicat raportul scris de expertul român Dumitru Mazilu care critică încălcarea drepturilor omului în România și descrie atitudinea tinerilor români. Raportul a ajuns la ONU în ciuda încercărilor autorităților de a împiedica acest lucru.

În România, a scris Mazilu, procesul de luare a deciziilor contrazice toate regulile de bază ale democrației, pentru că este concentrat în mâinile „unei singure persoane” (Nicolaie Ceaușescu) sau „a cel mult două” (adică și Elena Ceaușescu). „De la planurile de dezvoltare economică, pe termen lung sau scurt, până la starea drumurilor, semănat și recoltat, aprobarea câtorva dolari de trimis unui specialist de afară, totul este hotărât de o singură persoană, care a acumulat atâtă putere, încât e greu de imaginat și pentru cea mai absolutistă dintre monarhiile feudale. Una sau două persoane conduc partidul, dețin puterea executivă ca și puterea juridică și legislativă.”

Nici măcar cei care au făcut parte din elita politică și care au înțeles rezultatele catastrofale ale politicii impuse de conducere nu au îndrăznit să se opună, din cauză că „ierarhia conducătoare însăși este terorizată de măsurile represive ale clanului dictatorial al lui Ceaușescu.”

Din interesanta biografie a lui Dumitru Mazilu, în 1989 interesa numai că a criticat în scris România, într-un raport adresat Organizației Națiunilor Unite FOTO: Marian Iliescu/JURNALUL NAȚIONAL

maniei” conducătorilor țării. Aceasta a dus la distrugerea moștenirii culturale a țării și la transformarea peisajului natural prin implantarea unor structuri de o valoare arhitectonică dubioasă și prin promovarea unor proiecte economice de o utilitate îndoielnică: „Despoții prezentului doresc să se remarce nu prin ridicarea unor așezăminte bisericesti, ci prin distrugerea lor, așa cum se vede în România de astăzi. Structuri gigantice de o calitate și de un gust dubios iau locul unor clădiri de veche și durabilă civilizație. Ei au pus zeci de mii de oameni să schimbe cursul râurilor, să construiască tot felul de canale pentru care nu există nici un argument practic, și asta doar pentru a-și asigura nemurirea... Și în vreme ce tiranii, de dragul istoriei, ridică edificii megalomane spre a le fixa amintirea, economiile naționale ale țărilor lor sunt distruse și suferința a milioane și milioane de oameni atinge niveluri paroxistice.”

„Revoluție” cu ajutorul buldozerelor

Mazilu a făcut aluzie la procesul de schimbare politică ce are loc în alte țări est-europene. „Evoluția care are loc în câteva țări în acești ultimi ani a dus la scutirea generației adulte de multă suferință și a umplut inima tinerilor de noi speranțe. Torța li-

bertății a început să pălăie iarăși chiar și acolo unde nu mai exista nici o speranță. Importanța sa imensă în viața oamenilor și a societății a început să fie redescoperită. Părerile cu privire la valoarea ei au fost scoase de pe lista interzisă, iar dogmele sunt abandonate din ce în ce mai mult și sunt chiar repudiate.”

Totuși, în același timp, în mai multe țări, inclusiv în România, libertatea continuă să fie „negată, golită de orice conținut și pulverizată”. Orice urmă de individualism a trebuit să dispară. A fost și motivul pentru care unii „despoți întreprinzători” ai vremurilor moderne au „decis să continue revoluția cu ajutorul buldozerelor”. Teul programului de sistematizare rurală este să șteargă orice vestigii ale individualității... Locuințele rurale tradiționale — expresie a unei întregi civilizații — au fost condamnate să dispară, pentru că sunt privite ca punctul de pornire al burgheziei liberale care perpetuează forme ale proprietății private... Cei care au puterea să supraviețuiască acestui barbar vandalism sunt aruncați în niște cutii din prefabricate, în care ultimele libertăți individuale sunt pulverizate printr-un colectivism caracteristic lagărelor de concentrare. Oamenii sunt obligați să își pregătească hrana în bucătării comune, să se spele în băi comune, să folosească spălătorii comune.”

Drepturile omului și neamestecul în afacerile interne

Spre sfârșitul anei sale, Mazilu a scris că a protesta față de politici „tiranicilor” și „dictatorilor” nu este numai un drept ci și o datorie a „opiniei publice internaționale”. Principiul intervenției în afacerile interne ale altor țări, a afirmat el, nu ar trebui aplicat atunci când aspirația spre libertate a poporului este încălcată de inșiși conducătorii țării: „A pleda nonintervenția în afacerile interne ale României, așa cum fac conducătorii români... nu este numai un act ilegal ci și unul profund imoral. Tentativa de a masca actele de oprimare violentă a drepturilor și libertăților fundamentale... și a susține că acest lucru ar trebui să fie o problemă de competență internă a conducătorilor, reprezintă o parte din arsenalul pe care tiranii îl aduc în joc pentru a avea mâna liberă ca să comită crime... în țările în care au puterea.”

Concluzii

Raportul lui Mazilu acoperă mai multe dintre punctele prezente la începutul acestui an în scrisorile de protest adresate lui Ceaușescu de cei șase veterani ai PCR și de poetul Dan Deșliu și punctate de Mircea Dinescu în interviul acordat cotidianului

francez Libération. Mazilu exagerează probabil, cumva, atunci când afirmă că tânăra generație din România „face apel la acțiune”. Deși nu este nici un tineri în ceea ce privește dezamăgirea tinerei generații cu privire la regim, nu există indicii despre dezvoltarea unui activism politic printre tineri. În orice caz, tranziția de la alienarea politică la acțiune s-a dovedit deosebit de lentă în România. Este probabil că hărțuirea lui Mazilu va continua și va fi și mai accentuată. Preocuparea crescândă a lui Perez de Cuellar pentru soarta lui Mazilu este mai mult decât justificată având în vedere modul în care au fost tratați cei șase veterani, Deșliu și Dinescu. Reacția imediată a românilor la publicarea raportului lui Mazilu a fost o notă trimisă la ONU de către misiunea diplomatică a României, la Geneva. Nota descria raportul ca fiind „defăimător și tendențios” și pretindea că a fost redactat de cineva care nu deține „capacitatea intelectuală necesară pentru a face o analiză obiectivă, responsabilă și nepărtinitoare”. Câteva zile mai târziu, România a negat că Mazilu ar fi fost „hărțuit sau arestat”; la 30 august, Ion Diaconu, care l-a înlocuit pe Mazilu ca reprezentant al subcomisiei ONU, a spus că raportul lui Mazilu nu este altceva decât „un pamflet politic, o colecție de sloganuri, și e prea fantezist și nebulos pentru a fi comentat”. Potrivit lui Diaconu, limbajul folosit în raport se potrivește cu campania lansată împotriva țării sale „de anumite posturi de radio” și că se înțelege dacă „toți cei există în acele hărțiri a fost scris chiar de autorul” raportul. Ca și anterior, poziția României a fost sprijinită de reprezentantul URSS, Stanislav Cernichenko, care a spus că raportul lui Mazilu e „extrem de politizat” și nu poate fi considerat adecvat pentru ONU. La 1 septembrie, subcomisia a criticat cererea reinnoțită a României de a retrage documentul, care a fost acum descris de un oficial al Guvernului român, Constantin Chirilă, drept „total incoerent și veninos”. În schimb, subcomisia a adoptat o rezoluție care îi cere lui Perez de Cuellar să investigheze situația lui Mazilu. Chirilă a pretins că Mazilu este un „pensionar” care „se bucură de o pensie respectabilă”, dar a adăugat că este și „un cetățean a cărui prezență peste graniță ar dauna intereselor statale ale României”. Chirilă a admis că pașaportul i-a fost confiscat. Urmează să se mai anunțe că Mazilu e bolnav.

tv 23 septembrie 1989

13:00 Telex
13:05 La sfârșit de săptămână
La treisprezece și cinci... Prefața emisiunii. Melodii populare cu: Gherghina Stancu, Cornelia Ardelean, Ana Hossu, Anton Achiței. Reportaj din actualitatea socialistă a țării. Azi, la Roșiori de Vede. O premieră muzicală pe adresa dvs.: „Poem târziu”. Muzica George Natăsis. Versuri Dan V. Dumitru. Cântă Marina Florea. Desene animate. Cuvinte potrivite. Moment poetic. Recită actorul Eusebiu Ștefănescu. Farmecul muzicii cu Silvia Voinea. Telesport. Din Fono-Filmoteca de aur. Autograf pe portativ: Carmen

anunțuri

VĂNZĂRI
Vând haină de nură veritabilă, jachetă astrahan veritabil, căciulă damă nură, pulovere, căciulă bărbătească de focă, bluze, rochie țigă, rochie lungă neagră, pantaloni damă de antilopă, jachetă antilopă, blazer damă, pahare de șampanie, serviciu pentru punch.
Vând semicursieră Sputnik, discuri, casete audio cu Tudor Gheorghe.

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
ICPIL încadrează de urgență: ingineri TCM, inginer de industria lemnelui, inginer automatist, fochist, tractorist, magaziner. Incadrările se fac numai cu buletin de București și în condițiile Legii 12/1971. Stația Fabrica de Glucoză, Fabrica de Pâine Steașca de Roșu, cu sediul în Șoseaua Sălaj

numărul 171-173, Sectorul 5, încadrează urgent lucrători comerciali (magazineri) pentru Fabrica de pâine Vitan - Bărzești, cu respectarea prevederilor Legii 22/1969 și cu domiciliul stabil în București.
Întreprinderea Electronica, cu sediul în Bvd. Dimitrie Pompei numărul 5-7, Sector 2, încadrează analiști programatori (două posturi). Condițiile sunt cele prevăzute de Legea 12/1971 și domiciliul stabil în București.

CUMPĂRĂRI
Cumpăr televizor color Cromatic.
Cumpăr video player, eventual cu înregistrare și televizor color.
Cumpăr Aro 243 D, nou cu motor, din Brașov.
Cumpăr bicicletă damă, trei șferti, deosebită, foarte puțin uzată.

vremea

În țară, vremea a fost relativ caldă, iar cerul variabil, cu unele innorări mai accentuate în zonele sudice și sud-estice, unde, izolat, au fost posibile ploii slabe. Vântul a suflat slab până la moderat, prezentând unele intensificări în sud-est cu viteze de până la 35-40 km pe oră. Temperaturile maxime au fost cuprinse în general între 25 și 28 grade, iar cele

minime, în general, între 5 și 15 grade. Dimineața, izolat, s-a produs ceață.
În București, vremea a fost relativ caldă, cu cerul temporar noros, favorabil ploii slabe, trecătoare. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperatura maximă a fost în jurul valorii de 24 grade, iar minima a fost cuprinsă între 12 și 14 grade. Dimineața s-au înregistrat condiții de ceață slabă.

amintiri

GAZDE PRIMITOARE

- MOTEL TISMANA în localitatea Tismana.
- Cabana PEȘTERA MUȘIERILOR în localitatea Baia de Fier.
- Cabana ȘTEJERET în localitatea Cărbunest.
- Motoul NOVACI în localitatea Novaci.

Unități ale U.J.C.C. Gorj

DIN ARHIVA MINISTERULUI DE EXTERNE

James Baker și Eduard Șevardnadze s-au întâlnit în Statele Unite

Informarea Ambasadei României la Washington

Către Ministerul Afacerilor Externe
Tovarășului ministru Ioan Totu,
Tovarășei adjunct al ministrului, Olimpia Solomonescu

Tovarășului director Ilie Șimon
În legătură cu convorbirile dintre SUA și URSS la Washington și Wyoming, în continuarea telegrammei noastre nr. 065 677, vă informăm că după prima zi a convorbirilor dintre miniștrii de Externe ai SUA și URSS, care au început la 22 septembrie a.c., la Jackson Hole în Statul Wyoming, vă informăm următoarele:

1. La deschiderea convorbirilor oficiale, E. Șevardnadze a afirmat că „a sosit timpul ca noi să trecem de la înțelegerea reciprocă la acțiunea comună”. Răspunzând, James Baker a arătat că „relațiile noastre au evoluat de la raporturi de confirmare a dialog. Sper că putem merge spre cooperare”. Secretarul de stat american a mai afirmat că există „o nouă deschidere și sinceritate în relațiile dintre cele două țări”, exprimând speranțe că împreună cu omologul său sovietic „vor putea să facă o serie de pași care sunt fără precedent”.

2. Oficialități americane și sovietice au făcut cunoscute public, după încheierea primei runde de discuții între cei doi miniștri de Externe, elemente apreciate drept „schimbări importante”, de natură să înlăture obstacolele majore care stau în calea încheierii tratatului asupra reducerii armelor nucleare.
Astfel, un membru al delegației americane a declarat că sovieticii au renunțat să mai ceară (condiționez) convenirea unei înțelegeri privind limitarea înarmării în spațiul cosmic înainte de a se încheia și aplica tratatul asupra armelor strategice.

În mod concret, se așteaptă ca Baker și Șevardnadze să convină cel puțin cinci acorduri „limitate” la încheierea convorbirilor. Aceste acorduri se referă la domeniul, mergând de la armele chimice și până la drepturile „umane” de călătorie ale echimșilor peste Strâmtoarea Bering.

În același context, un membru al delegației sovietice a evidențiat că două acorduri, „la care nu se aștepta să se înregistreze un progres rapid”, vor putea fi convenite cu acest prilej. Un prim acord se referă la metodele de verificare a reducerii armamentului strategic. Al doilea acord privește schimbările de

informații asupra exercițiilor militare strategice. În legătură cu primul din cele două documente, de cele două părți se recunoaște că, în ciuda acordului de principiu, nu se înțeleg în ce privește tipurile de arme nucleare care să fie supuse inspecției la fata locului. Cu toate acestea, se evidențiază că este pentru prima dată când sovieticii sunt de acord formal cu conceptul american al întreprinderii de măsură de verificare înainte încheierii tratatului asupra armelor strategice, după ce Baker și Șevardnadze vor încheia acordul respectiv, iar negocierii americane și sovietice de la Geneva vor „lucra asupra detaliilor lui”.

3. După cum s-a făcut cunoscut, în discuțiile dintre cei doi miniștri de Externe s-au manifestat „puternice dezacorduri” în problema conflictelor regionale din „lumea a treia”. James Baker a reproșat părții sovietice livrările masive de armament pe care aceasta continuă să le facă, „alimentând multe conflicte militare”. Baker s-a referit în special la Afganistan, Kampuchea și Nicaragua. Un membru al delegației sovietice a declarat că Șevardnadze a fost „nevoit” să acuze, la rândul său, SUA că violează obligațiile pe care și le-a asumat în calitatea de garant al acordurilor de la Geneva asupra Afganistanului, cerând încetarea livrării de arme „din exterior” după retragerea sovietică. De partea sovietică se evidențiază totuși dorința „dialogului” între cele două părți, dându-se ca exemplu problema drepturilor omului care va face obiectul unei „declarații” a celor două părți. Pe agenda discuțiilor dintre cei doi miniștri de Externe au figurat și numeroase „probleme interne sovietice”. Un subiect „major” l-a constituit situația economică din URSS; o oficialitate sovietică a apreciat convorbirile pe această temă ca vizând „viitorul îndelungat”, ele ținând nu o listă de cereri de ajutor, ci interesul sovietic pentru sprijin în domeniul tehnologiei și managementului. Cei doi miniștri de Externe au discutat „problematica” dialogului la nivel înalt americano-sovietic, menționându-se că se va face o comunicare în această privință la încheierea celor două zile de convorbiri.

Ion Stoichici
Document din volumul: 1989 - Principiul dinoului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Ediție de: Dumitru Preda și Mihai Rețegan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p.205-206

RESTITUIRI

În ședința CPEX din 22 septembrie, Nicolae Ceaușescu și-a pus la punct consoarta

Ședința a fost prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

Punctul 2
Programul privind asigurarea producției de energie, folosirea rațională a energiei electrice, termice și a gazelor naturale și regimul de lucru al unităților economice și sociale pe perioada de iarnă 1989-1990.

În ce privește energia în perioada de iarnă, tovarăși. Ați văzut programul la energie și energia termică. S-a adus o oarecare îmbunătățire, o creștere la fondul pieții, la populație. Ați văzut programul, tovarăși? (Da.)

Și, de asemenea, unele mici îmbunătățiri în distribuția energiei termice, în sensul unei majorări a orelor, care, în principiu, rămân cele de acum un an, cu unele mici îmbunătățiri, ținând seama că acum un an le-am îmbunătățit serios.

Atunci veți ceva de spus, tovarăși? (Nu.)

Deci, îl considerăm aprobat.

Punctul 3
Stabilirea prețurilor de producție și de livrare pentru avionul IAR-99.

Tov. Elena Ceaușescu:
Trebuie să analizăm.
Tov. Nicolae Ceaușescu:
A mai fost o dată analizat.
Tov. Elena Ceaușescu:
Sunt multe importuri.
Tov. Nicolae Ceaușescu:
Avionul se produce în cooperare cu Iugoslavia și cam 50% facem noi, 50% ei. Nu știu acum cum este și cum s-a ajuns?
Tov. Eugeniu Rădulescu:
Tot așa este.
Tov. Elena Ceaușescu:
Ar trebui să vadă raporturile acestea.
Tov. Nicolae Ceaușescu:
Este cooperarea. Aici este prețul de vânzare în țară. El producându-se în cooperare este aprobat acordul și este stabilit cam 50% facem noi, 50% faci ei. Acesta este sistemul de lucru.
Tov. Elena Ceaușescu:
Trebuie să vedem precis cât facem noi și cât faci ei.
Tov. Nicolae Ceaușescu:

Este stabilit o dată! Acum nu discutăm acest lucru, ci discutăm prețul.

Dacă asupra prețului, tovarăși, aveți ceva de spus?

Tov. Elena Ceaușescu:
14 lei cursul de revenire, cursul de revenire este mare.

Tov. Nicolae Ceaușescu:
Să-l aprobăm acum așa, cum este propus, și să mai analizăm pe linie economică cheltuielile materiale, reducerea costurilor.

Tov. Ioan Traian Ștefănescu:
Aș avea o rugămintă, pentru avionul IAR-23 sunt aprobate decontarea și raportarea ca producție marfă pe fază. Aș ruga, dacă este posibil, să se analizeze ca o dată cu raportarea ca producție marfă să se facă și decontarea, pentru că primele două faze rămân ca stoc de producție permanent.

Tov. Nicolae Ceaușescu:
Dacă se raportează pe faze, înseamnă că se face și decontarea.

Tov. Ioan Traian Ștefănescu:
Nu se face, tovarășe secretar general.

Tov. Nicolae Ceaușescu:
Să analizeze tovarășii!

Dacă se raportează, la retribuție se ia în calcul și în realizarea producției, și în retribuție — numai în finanțe nu. Dar când se raportează pe faze — nu numai la voi, și la nave, mai sunt și altele — când se raportează ea se ia în calcul la producția marfă și se plătește retribuția. Dar, sigur, în final se socotește altfel — între timp unii spun mai mult ca să-și asigure retribuția. Este greu să controlezi fazele. Numai în final faci un bilanț general: aduni fazele și vezi ce s-a întâmplat, dar în retribuție și în producție luată se ia raportul pe faze. Asta este o reglementare. Sigur, este greu să controlezi cam făcut 30% sau 35%. Sigur, este aproximativ. Numai la sfârșit, când este gata, când nu mai poți să mai spui că eu le-am apreciat așa, atunci vezi dacă s-a raportat bine sau nu. Dar pe total se socotește și se încheie propriu-zis socoteala.

Tov. Elena Ceaușescu:
Și trebuie stabilit cât este pentru nevoia noastră și cât exportul.

Tov. Nicolae Ceaușescu:
Arhivele Naționale, Fond CC al PCR — Secția Cătorilor, dos. nr. 58/1989

Diverse

ORIZONTAL: 1) Lucrător în cooperarea bucureșteană. 2) Realizează obiecte de mică serie — Deasupra. 3) Adevărat — Pastă pentru gene. 4) Personaj din teatrul lui Caragiale. 5) Nisip! — Indice valoric — „Știință și tehnică”. 6) Ierte! — Însemnați (fig.). 7) Material de construcție — Familie de albine. 8) Interjecție — Bună dispoziție. 9) Specie lirică — Modelează lutul.

10) Întreprinderea „Granitul” — Oameni în toată firea.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Informația Bucureștiului, 1989